

ЯК ПИСАТИ ЛЮБОВНІ ЛИСТИ

(Любовні листи, вірші і т. п.)

УКРАЇНЬСЬКА НАРОДНЯ БІБЛІОТЕКА.

I.

ЯК ПИСАТИ ЛЮБОВНІ ЛИСТИ

(Любовні листи, вірші і т. п.)

Власкiewicz
•
M.

Головний склад: А. БАРДАХ. — ЛЬВІВ,
ул. Краківська ч. 1.

ВСТУПНЕ СЛОВО.

Отсе другий з ряду український збірник любовних листів іде в світ. Він, як й другі і всі інші збірники того рода, має бути взірцем, порадником, має вказати залюбленій, чи охочій до любови особі, в який спосіб найлегше познакомлюватись, пізнавати себе взаїмно, жартувати то-що. Очевидна річ, що листи поміщені в нашім збірнику писані як найбільше загально, щоби, мовляв, кождий, що загляне до нього, міг найти відповідну пораду для себе. Ріжниться від попередного збірника головнo вибором віршів, що можуть послужити як наголовки чи то закінчення до любовних листів. В сильнім переконанні, що він не одному потребууючому (потребуючій) стане в пригоді, висилаємо його в світ.

ВИДАВЕЦЬ.

Вигляд листів.

Коли пишеться лист в ціли позначення з даною особою, він конче мусить бути білої краски. Так само листи писані до родичів, дорогої нам особи, мають бути тільки білі. До судженої або більше знакомої особи можна писати листи кольорові довільної краски. Найлучше купується пачку однакових листів, бо це має також свою ціль. Коли ми не байдужі приміром для серця даної особи і до неї приходить лист від нас, то вже краска сама листів, до котрої вона привикла, зворушує її мило. Уживання листів різних красок свідчить о змінчивости і нестійности, або й розсіянні. Не треба пригадувати очевидно, що листи повинні бути писані читким письмом, а їх зверхній вигляд повинен бути старанний.

I.

ЯК ПОЗНАКОМЛЮВАТИСЬ?

**Лист муштини, що бажає познакомитись
з панночкою.**

1. Лист.

Високоповажані панно Олю!

Вже довший час мав я нагоду бачити Вас і перекинутись з Вами кількома словами. Я потайки подивляв Ваші чесноти і Вашу вдачу. Не думайте, що хочу Вам схлібити, я отверто говорю, що Ваша лагідність і ангельська доброта наповнили мене глибоким поважанням до Вас. Я чувби себе дуже щасливим, колиб дозволено мені було навідатись до Вашого дому. Години, які провівби я у Вашій присутности, булиб найщасливішими в моім житті. Надіючися, що не відмовлять Пані мойому проханні, я остаюсь з глибоким поважанням

Андрій Г.

2. лист.

Панно Нусю!

В першій мірі прошу дарувати мені мою сміливість, що пишу до Вас листа. Я не сміливий з роду до панночок, та бачу, що з тим мені зле. Я не раз стрічав Вас, але не мав відваги заговорити та і слів мені бракло. Я почувавби себе в сьому небі, колиб мені дозволено писати до Вас, а може й бачитись з Вами, розговоритись. Хотівби я, панно Нусю, найти в Вас мою приятельку, тим більше, що Ви мені припали до вподоби більше як хтонебудь. Скільки разів гляну на Вас, все здачться мені, що Ви прихильні будете мені. Тому то я відважився написати до Вас цього листа і зложити Вам мое поважання

Стефан Л.

3. лист.

Дороженькі панно Зоню!

Поважання, з яким відношуся до Вас, заставляє мене написати лист. В своїм віку довелось мені пізнати не одну жінчину, та я Вам признаюсь отверто, що жадна не викликала в мені

такого корисного вражіння, як Ви отсе, панно Зоню. Ваше поведення припало мені найбільше до вподоби, бо Вашу вдачу пізнав я наскрізь. От тому то я відважився написати до Вас цих пару стрічок. Хоч я Вас не знаю зблизька, ні Ви мене, то одначе я можу сказати, що Ви маєте на мене великий вплив. Скільки разів Ваш образ станув перед моїми очима, стільки разів я все собі пригадував, що треба мені поступати дорогою чесноти і хоронитися від всякого зла. Я сміло можу сказати, що Ви моїм ангелем хоронителем, шкода лише, що Вас не можу бачити частіше. Позвольте, панно Зоню, частіше писати до Вас, коли лиш чуєте до мене хоч троха прихильности. Над міру щасливим бувби я, колиб від Вас одержував листи. Я твердо вірю, що панна Зонечка не відмовить моїй просьбі.

Остаю з правдивим поважанням
Володимир Б.

Відповідь панночки.

І. Лист.

Високоповажаний Пане!

Ваш лист справив мені приємну несподіванку. Тому, що Ви отверті згля-

дом мене, то й я Вам зумію відплатити-ся отвертістю. Я дуже рада бачити Вас в нашому домі і мої Родичі не будуть мати нічого проти цього і веліли мені запросити Вас в наш дім. Я ждала вже від Вас давно листа, а тепер очікую Вас і шлю щиресенькі поздоровлення.

Зичлива

Ольга Б.

2. лист.

Високоповажаний Пане!

Хочу Вас зробити більше смілим до панночок і тому пишу до Вас цей лист. Приємно мені чути, що Ви бажаєте найти в мені приятельку. Буду старатися всіми силами заступити Вам приятеля, тільки Ви відносіться більше отверто до нас. Запрошую Вас в імени Родичів до нашого дому. Мені й так нудиться і я рада, що буде з ким поговорити і розважити себе. Коли не скоро до нас навідаєтеся, то напишіть щонебудь.

А покищо здоровенькі будьте.

Віддана Вам

Анна Д.

3. лист.

Дорогий Пане!

Дивно мені, як то ми однаково одно про друге думали. Те саме, що ви мені написали в листі, я готова до Вас написати. Хотілаби я Вас блище пізнати, тому прошу частіше до мене писати, а я не забуду Вам відповісти. Коли будете мати час, то навідайтеся коли до мене, підемо на прохід, то й наговоримось до схочу. Я дуже рада буду з Вашого знакомства. Здорові були!

Жде Вас

Софія Б.

4. лист.

Поважаний Пане!

Прикро мені зазначити в цьому листі, що мовляв: я не для Вас, а Ви не для мене. Я бачите маю вже судженого і ніяково мені писати листи до незнакомого майже муштини. Впрочім і часу в мене на це нема, бо я занята домом, а й Родичі не дозволять мені заключати нові знакомости.

Прошу не думати, що я надто горда, що і говорити до себе не дам, але

я змушена до цього. На будуче прошу до мене не писати, бо прикро буде Вам, коли не буду відповідати.

Остаю з поважанням

Марія Я.

**Лист панночки, що бажає познакомитись
блище з мущиною.**

1. Лист.

Високоповажаний Пане!

Даруйте за сміливість, що я перша пишу до Вас. Я багато чула про Вас, бачила кілька разів і беруся до Вас писати. Не знаю, чи Ви пригадуєте собі мене, але назвисько мое повинно бути Вам знане. Пишу до Вас, не тому, щоби як то кажуть, злапати Вас на вудку, але щоби пізнати Вас блище, тому, що вдача Ваша припала мені до вподоби. Шкода, що я не мущина, а то зараз назначилаби Вам сходини. Коли Ви раді моїй дружбі, то можете найти причину, щоби навідатись до мене або й прямо так можете нас відвідати. Коли панна напише перша до мущини, то він готов не знати-що подумати про неї, я одначе думаю, що Ви такого осуду про мене не будете мати. Я дуже хотілаби почути

від Вас, що Ви про мене думаете, а що говорити про це ніяково, то прошу ласкаво написати до мене покищо. За цим же словом будьте здорові

зичлива Вам
Наталка К.

2. лист.

Дорогий пане!

Я бачу, що Ви несміливі, тому перша беру за перо і пишу до Вас. Говорю Вам: не тратьте надії. Чому ніколи не навідаєтеся до нас? Прийдіть колинебудь, щось гарного Вам скажу і може від Вас щось довідаюся. Я бачу Вас не раз і думаю: ось-ось заговорите, але Ви спустите очі і підете своєю дорогою. Чому це так? Будьте відважні, бо до таких лише світ належить. Ще раз Вам приказую: будьте чемні і прийдіть до нас або по крайній мірі напишіть, а покищо здоровенькі будьте.

Віддана Вам
Марійка Г.

Лист до приятеля.

Любий друже!

Ти знаєш панну Зоню В. Тобі одному скажу я, що Вона мені припала до

вподоби. В Тебе, мій Друже, шукаю я поради і питаюся, чи гідна Вона моєї любови. Ти її знаєш добре і скажеш мені по правді, що Вона за одна. Мені хотілосяби дуже почути від Тебе прихильну відповідь, бо це перша жінчина, до котрої я привязався. Скажи мені, мій любий, як я маю поступати, щоби позискати її, як маю поводитися і що говорити, що Вона любить, а чого ні? Відкрій мені, Дорогенький, всі її добрі й лихі сторони, нехай знаю, з ким жити маю. Здоровлю Тебе щиро і Твоїх і цілую.

Стефан Л.

Просьба о взаїмне листування.

Вельмишановна Панню Орисю!

Від коли тут перебуваю, мав я все нагоду частіше бачити Вас у Товариствах, а деколи й приємність замінити з Вами кілька слів. Цілий час моїм бажанням було запізнатись із Вами блище. На жаль ріжні згляди та обставини не позваляли мені видіти Вас частіше й говорити з Вами. Тому то я осмілююся просити Вас увійти зі мною в листовні взєємини, які будуть великим щастям для мене та зобов'язуть мене до гли-

бокої вдячності супроти Вас. Запевнюю Вас словом чести, що до цієї просьби не спонукала мене жадна нечесна думка, тільки внутрішня konieczність, чути частіше в Вашій присутності. Коли обдаруєте мене своїм довірям, будьте певні, що я його не надужию. В приємнім ожиданні, що цей лист дасть почин оживленому листуванню поміж нами, чекаю з нетерпеливістю на Вашу відповідь і остаю з поважанням

Мирон К.

Прихильна відповідь.

Вельмишановний Пане!

Ваше письмо з дня... я одержала й признаюся Вам, що воно мене приємно заскочило. Я завсігди чула велику приємність, коли могла замінити з Вами кілька слів. Все таки я довго застановлялась, що я мала Вам відповісти...

Я переконана о Вашій чесности; переконана, що Ви знаєте, як легко можна знищити добру славу дівчини. Не робіть так, щоб я колись жалувала, що прихильно віднеслася до Вас.

Остаю з поважанням

Орися Т.

Виминаюча відповідь.

Вповажаний Пане!

Ваш лист з дня.... здивував мене немало, однак я не можу вдоволити Вашій просьбі.

Признаюся Вам, що я залюбки згадую ті хвили, які провела на розмові з Вами. По одержанні Вашого листа порадилася я з Родичами. Вони не мають нічого проти цього, щоби Ви відвідували мене час від часу і згодилися, аби Ви відвідали нас у слідууючу неділю. Тоді буде в нас також брат Мірцьо та його приятель п. Б., тому я думаю, що Вам буде рівнож приємно в їхньому товаристві.

Остаю з поважанням
Орися Т.

Розвідування дівчини при помочи приятельки.

Дорога, люба Приятелько!

Позволь мені відразу приступити до річи. Одна важна справа займає всі мої думки, так що не сила мені ще писати про що там инше.

Розваж тільки, прошу! В часі одної гостини в Паньства Н. запізналась я цього літа з одним молодим мущиною, який відтак досить часто буває у нас. Признаюся Тобі, що я все дуже радо його бачила й не заперечую, що чую до нього якусь симпатію... Вчора вечером він попросив мене о мою руку. І хоч цей його крок не був так надто несподіваним, всетаки я не була ще на нього приготована й тому попросила Тебе о пораду.

Ти знаєш того молодого мущину дуже добре й тому можеш подати мені докладні відомости про його вдачу та характер і про виховання. Він називається Богдан Я...

Не потребую додавати, що я кожної хвили готова віддячитись Тобі за цю прислугу і що я вповні задержу о цім таємницю.

Кінчу в надії, що Ти скоро поспішишся з відповіддю і здоровлю Тебе

Твоя вірна приятелька

Анна В.

Неприхильна відповідь.

Моя дорога Приятелько!

Твій лист заскочив мене несподівано й засмутив мене не мало. Бо на жаль

я не можу представити Тобі Богдана Я. в гарному світі. Мусиш залишити всяку думку про заручини з ним, хочби Твоє серце тягнуло Тебе до нього. Його вже карано раз за крадіж, до того ще він дуже брусований. Батько його любить дуже заглядати до фляшки та починає часто дома бучі. На Твоєму місці жадна здороводумаюча панночка не віддала б йому своєї руки. Він прямо зробився в нашій околиці неможливим і тому мусів відіхати в інше місце.

Я знаю, що такими непідлесними словами про нього я спричинюю Тобі смуток. Але Ти не сумуй, а радше тишся, що можеш заздальгідь оминути лиха. — У нас все гаразд. Ми всі тишимось гарним здоровлям.

Цілую Тебе щиро
Твоя Марія Н.

Лист до приятельки з чужини.

Дорога Приятелько!

Я в чужині загибаю, по чужині блуджу. Ах, як тяжко жити здалека від своїх і не мати надії, що не скооро їх побачиться. Все тут таке чуже для мене, німе. Тут ні сонце так не гріє, як в наших любих сторонах і не так трава зе-

леніє. І люди тут не цікаві. Не чути ніде рідного слова, тяжко стає чоловікови на серці. Ваш образ все стоїть перед моїми очима. Колиб я був птицею, злетівби в рідні сторони, поглянув на Вас, Дорога Приятелько і легше сталоби на серці. Тут і плакати годі, бо туга залягла чоловікові в душу і гнете його каменем. Коли дійде до мене лист з рідних сторін, тоді в мене здається велике свято. Легше чоловік віддихає, коли дістане вісточку від своїх. Тепер жду довший час вістки від Вас і не можу діждатися. Пишіть, мої Дороженькі, розвійте мою тугу, бо тоді скорше мені час упливає. Щиренький поклін і поздоровлення шле Вам з далеких сторін

Василь Д.

II.

ЗАЯВЛЕННЯ ЛЮБОВИ І ОСВІДЧИНИ.

Лист мущини.

Високоповажана Пані!

Може Ви завважали з мого поведення, що я не той став. Я прийшов до переконання, що Вас люблю, Панно Марієчко. Вже давно брав я за перо, щоби Вам про це написати, але я боявся, що Ви насмієтеся з мене. Тепер хай діється Божа воля, я довше не міг мовчати. Не знаю, як Ви приймете цю вістку від мене, чи повірите мені, чи відкинете мене. Я нетерпеливо очікую від Вас відповіді. Сам не знаю, що тепер зі мною діється, я радби на крилах злетіти до Вас, щоби почути з дорогих уст рішуче слово. Панно Марієчко! Коли спитаєте своє серце, чи любить воно мене, чи ні, напишіть мені зараз, нехай я не жию в непевности. Я так нетерпеливо жду цього чудотворного слова:

»люблю« і так дуже дрожу перед тим другим, страшним для мене: »ні«. Колиб Ви мали дати мені відмовну відповідь, то лучше не пишійть, нехай я не трачу надії зовсім, нехай не трачу надії, що Ви для мене страчені.

Вічно Вас люблячий

Сергій Я.

Відповідь панночки.

Дорогий Пане!

Ваша шляхотна скромність є для мене запорукою, що Ваші чувства супроти мене є наскрізь щирі. Мені любо читати Ваше сердечне писання.

Я чула себе близько Вас, любий мій... Як це воно сталося, не знаю, виджу тепер тільки, що Ви одинока людина, про яку я заєдно думаю. Я все думками коло Вас, я в думках веду з Вами тихі розмови. Як гарно булоб це, колиб наші серця злучились на віки.

Ваша щиролюбляча Вас

Орися С.

Дороженька Зонечко!

Не можу забути чудових хвиль, які доводилось мені проводити разом з Тобою. Твій образ безнастанно буває в моїй уяві, я приходжу до переконання, що годі мені його викинути з пам'яті. Зонечко! Я чую, що Тебе люблю і то горячо. Я так зжився з Тобою, що моя думка вічно тепер буде при Тобі. Я так рад довідатися, що Ти думаєш в тій хвили, як читаєш цей мій лист. Чи такі самі думки в Тебе як і в мене? Що серденько Твоє каже? Зонечко, напиши, Я гину з нетерплячки.

Твій щиро Тебе кохаючий

Антін П.

Дорогий мій!

Ах, як чудно слухати вперше любовного зізнання. Мое серце чутно беться. Невжеж я Вас люблю? Так воно є, о скільки можу сама осудити, бо вічно думаю про Вас. Паленію, як пишу ці стрічки, але що робити, прийшла й на мене черга. А покищо здоровенькі будьте, жду від Вас нетерпеливо нового листа

Ваша
Зоня Ч.

Високоповажана Панно!

Нераз постановляв я собі написати до Вас лист, нераз хапав я вже за перо, та пробував написати кілька щирих слів, але ніколи мені проба не вдалася. Чи не буду занадто смілим, коли в цьому листі виражу те, що від довшого часу панує в мойому серці? Чи не занадто я певний про Ваше довіря до мене? Вже довго тішусь я щастям, яке дозволяє мені любитись Вашим видом і пізнавати з дня на день чимраз краще Ваші гарні душевні прикмети. З дня на день я переконуюсь чимраз більше в Вашій ангельській доброті, о Вашій чистоті характеру. Чи не малиб Ви нічого проти цього, щоб я посідав на завсиди таку коштовну перлу, якою Ви є?

К. Ви відчували те саме що до моеї С. Ви, що я відчуваю до Вас, я нічого більше не бажавби. У Ваших руках лежить моя доля!

Не будьте жорстокі і не відберіть її мені.

Ваш щирий поклонник

Н. Н.

Дорогий мій!

Ваше письмо втішило мене незмірно. З сердечною радістю читала я його.

Для мене це невимовне щастя, що я позискала любов такого поважаного чоловіка, як Ви. Будьте переконані, що моїм найщирішим бажанням є, щоби наше серця получило на віки таке взнесле чувство, як любов.

Щиролюбляча Вас

Іри

Ласкава відповідь матері

Високоповажаний Панно

Дочка моя, Марія, читати мені Ваш лист, неї і дала мені пізнати, глибоко цінить і тому длаби Вас бачити у нао кружку. Я рівнож не цього, бо чула до тепер річи про Вашу особу. С що Ви не погордите, коли Вас на склянку чаю на слідууючий

З поважанням

Марія Г.

Освідчини по короткій знакомости

Дорога Панно Марієчко!

Від хвилі, як я Вас пізнав, запалав я до Вас правдивим коханням, Не дав

я пізнати цього по собі, думаю одначе, що Ви мусіли спостеречи мою необоятність до Вашої особи. Переконуюся, що мої чувства до Вас змагаються з кожним днем, бо тепер вже люблю Вас щиро. Нераз вже думав я освідчитись, але в рішучій хвилі бракувало мені все листи ти, тимбільше, що я боявся відпанує відповіді та не хотів наразитися я певнириемну для мене несподіванку. Уже до одначе рішився я вхопити вкінці ляє мені, щоби на письмі вилити ті чувнавати з дняшуть моє серце від дов-Ваші гарні дулюблю Вас цілим серцем день я переквно щасливим, коли Ви Вашій ангелти мої чувства.

чистоті характеру письменної відповіді, ного проти цього щоби Ви на знак згоди сіди таку кошукні китицю з незабудь-

К. з В. мене завтра рано в пумоєї Ви, роді. Буду тоді певним, що чого білсерце належить до мене.

ках ле правдивим неспокоєм очікую завтрашнього дня, який рішить мою долю.

Щиро відданий Вам

С. С.

Відмовна відповідь.

Одержавши Ваш лист, я немало здивувалася, Здається мені, що я не

дала Вам причини, щоби Ви числили на мою взаїмність. Можу Вас запевнити, що чую до Вас глибоке поважання, але серце моє вже давно заняте. Я вже від року заручена. Люблю свого судженого цілим серцем, а він мене рівнож. Думаю, що це вповні виправдує мене перед Вами.

З глибоким пповажанням

Марія М.

Освідчини по довшій знакомости.

Дорога Орисю!

Прости, серденько, що осмілююся в такім товариській тоні відзиватись до Тебе. Думаю, що Ти не возьмеш мені цього за зле, бо ми приятелі від довшого часу. Орисю, я чую, що Ти є чимсь більше, як приятелем: я люблю Тебе, Дорогенька, моєю цілою душею, люблю як тільки може мущина женщину любити. Люблю не лиш Твою тілесну красу, але й Твої гарні душевні прикмети, бажаю собі бути вічним невільником Твого серця. Я певний, Дорогенька, що й Ти не будеш обоятною зглядом мене, що відплатиш мені рівнож горячою любовію, якою я палаю для Тебе. Я жду Орисю.

Здоровенька була

Твій на віки

Мирон К.

Любий Міронцю!

Твій лист був для мене великим щастям. Я читаю в ньому те, про що могла тільки мріяти. З товаришки я маю стати для Тебе судженою. Як це гарно, Дорогенький, бути судженою Товариша дитинних літ. Ми знаємо себе від давна і любов наша буде щаслива, думаю, бо будемо вміти урядити собі як слід спільне гніздочко і ніяка перелетна птиця не поважиться перешкодити нашому супружому щастю! Приїзди тільки скоро, мій Милій, до нас, щоби я почула Твої слова, Твій голос, щоб вічно Ти був при мені.

Твоя на віки

Орися К.

Лист з просьбою о руку панни.

Найдорожша Пані!

З хвилиною, коли я пізнав Вас, зник цілковито спокій з моєї душі. Пізнавши Вас блище, покохав я Вас так, що життя без Вас не можу собі представити. Хоч пишу це з певного рода непевністю, думаю одначе, що я для Вас не цілком обоятний,

Принайменше мені деколи здавалося, що я бачив в Ваших очах прихильність до мене.

Надійшла для мене рішуча хвиля. Нині хочу просити Вас о руку, що дорожша для мене над усе в світі. Думаю, що Ви не відмовите її мені і цим зробите мене найщасливішою людиною в світі. Будьте певні, що ніколи не пожалуєте свого прихильного рішення. Цілим життям старатисьму віддячитися Вам за це.

Маю надію, що Ви вислухаєте моєї просьби, за що дякую вже наперед і остаю

Вашим найвірнішим поклонником

Василь Л.

Відповідь брата за сестру.

Вповажаний Пане!

Позволю собі, як брат Катрусі, відповісти за неї на Ваш лист. Сестра моя не робила жадної таємниці з Вашої знакомости: я знав про кожний Ваш крок і набрав переконання, що моя сестра не булаби за Вами щасливою. Чому? Це Ви добре знаєте самі і я не потребую Вам цього вияснити, З причини, що Ваша

дальша знакомість може вплинути зле на мою сестру, прошу Вас о зірвання з нею всяких зносин, відкликуючись у цім згляді до Вашої чести.

Пересилаючи Вам цю певно неприємну новину,

Остаю з глибоким поважнням
Володимир С.

Освідчаючий лист до товаришки молодечих літ.

Найдороща Олесю!

Чи тямиш ще ті літа, коли ми бавились разом, як були ще дітьми? Алеж як могла Ти їх забути? Не забула Ти певно й тих часів, коли ми пізніше обмінювались нераз словами в батьківському домі. Прийшла наслід хвиля, коли ми мусіли розлучитися. Доля загнала мене в чужину, а Ти остала в рідній Україні. Шість літ минає, як ми не бачимо одно другого. Але твій образ я бачу все перед своїми очима, й ніколи він не зблідне в моїй уяві. І нераз у хвилю зневіри Твій образ додавав мені життєвої охоти та відваги. Тобі завдячую багато: всі веселі хвили в моїм життє. Щось могутого є в тому невидимому ланцюсі, який злучує моє серце з Твоїм, хоч їх розді-

люють гори та моря. Любов це сила, що веде чоловіка до добра. Те досвідчив я сам на собі.

Позволь мені, дорога Олесю, сказати ще одно слово: Я люблю Тебе. Люблю глибокою, щирою любовю. Чи моглаб і Ти мене любити? Поділи зі мною радість і горе на спільній дорозі життя. Рішися стати моєю дружиною! Від Твого рішення зависить усе мое будуче щастя. Це я відчуваю вповні

Жду нетерпеливо відповіді

Твій на віки
Василь Ю.

Лист до впертого любовника.

Вповажаний Пане!

Жалую дуже, що задаєте собі тільки труду з безнастанним писанням до мене. Запевнюю Вас, що Ви для мене цілком обаятні, а навіть не милі. Ваша знакомість стала для мене тягарем. Може бути, що Ви можете подобатись іншій панні, бо уподобання є ріжні.

Прошу Вас отже рішучо: перестаньте засипувати мене своїми листами, бо в противному разі більше їх не буду відбирати.

Марійка К.

Дорогий Сину!

Так довгий час очікували ми Твого листа, аж прийшов цей послідний, який нас трохи здивував. Ти пізнав дівчину тай просиш о наше позволення на заручини. Щож ми маємо Тобі відповісти? Миж не знаємо цеї дівчини і можемо хіба рішитись після Твоїх слів. Твої слова хвалять її. Ми не маємо причини Тобі не вірити; Думаємо, що Ти вибрав з належною розвагою і тому не можем Тобі противитись. — Хай Бог благословить Тебе, Сину!

Очікуємо скорих Твоїх відвідин із нереченою.

Будь поздоровлений від
люблячих Тебе
Родичів.

Лист до батька з просьбою о руку дочки.

Вельмишановний Добродію!

Я чую, що я занадто смілий, коли позволю собі звернутись до Вас листовно в одній дуже важній для мене справі. Але я думаю, що Ви не будете гніватись на мене за цей крок, який спричинила тільки горяча симпатія до Вашої дочки,

панни Дори. Не маючи нагоди поговорити з Вами про цю справу особисто, позволю собі заявити Вам цею дорогою, що тільки Ваша донька Дора моглаби дати мені те щастя, про яке я мрію, якого цілим серцем бажаю. Тільки одна Ваша донька моглаби обдарити мене коханням, тим нерозірваним ланцюхом, що лучить два серця на віки в супружю.

Чи Ви, Шановний Добродію, маєте що проти нашої супружої злуки?

Думаю, що моє становище досить відповідає вимогам Вашої доньки, яка хотілаб вийти за муж, о скільки я можу судити, за урядника, що посідавби сталу плату, достаточну для пристойного удержання родини.

Не пишу про свій характер. Сам себе не хочу хвалити, а можу тільки згадати, що круг моїх товаришів і знакомих уважав мене завсіди за добру й шляхотну людину. Впрочім Ви можете самі засягнути потрібних інформацій про мене.

Що-до панни Дори, то я певний, що вона не відмовить мені прихильного слова.

Ще раз прошу Вас, Шан. Добродію, о позволення на нашу злуку, а я зі своєї сторони запевнюю торжественно словом

честь, що маю на оці тільки будуче
щастя Вашої доньки.

Висловлюючи Вам
моє глибоке поважання,
очікую на ласкаву відповідь.
Петро С.

Відповідь батька.

Дорогий пане С.!

Ваш лист зробив мені велику при-
ємність. Що до мене, так я згоджуюся
цілком на Вашу супружу злуку з моєю
донькою і радо Вас благословлю.

Моя донька рівнож приймає Ваше
предложення з великою приємністю. По-
зволю собі одначе звернути Вашу увагу,
що на разі не можу дати жадного віна
своїй донці. Мої справи сильно погір-
шилися, так що я тепер не в силі дати
їй нічого більше крім виправи. Прошу
отже, застановіться над цією справою
і відпишіть мені по сумлінню, що Ви
думаєте. Ліпше як Ви відступите тепер,
коли Вам маєток конче потрібний, чим
малиб Ви пізніше дорікати моїй дочці,
що вона не внесла Вам жадного віна.

З щирим поважанням
Мирон З.

Лист до родичів панни з проханням
о руку.

Високоповажані Панство!

Прошу дарувати моїй сміливості, що берусь оцею дорогою просити о руку Вашої доньки. Моя нерішучість не позволяла висказати устно тих глибоких чувств, якими переповнене мое серце. Задля того позволю собі листовно заявити, що люблю Вашу доньку, панну Ірину, і що одиноке моє бажання є мати її моєю дружиною. Вже кілька разів хотів я просити Вас о її руку, але якась несміливість не дозволила мені того зробити. Одначе нині, коли мої чувства не тільки що не змінилися, але противно міцніють чимраз більше в моїй груді, прошу Вас о позволення відвідувати Ваш дім в характері судженого Вашої доньки. Думаю, що панна Ірина не буде противна мойому бажанню.

Мої справи стоять цілком добре, так що байдуже мені про всяке віно. Бажаю тільки дістати гарну жінчину, яка булаб доброю господинею та вірною товаришкою мойого життя.

В надії на ласкаву відповідь
остаю з глибоким поважанням

Теодор Ш.

Відповідь родичів.

Дорогий Пане!

Мило нам відповісти прихильно на Ваш лист. Як ми так і наша донька радо згоджуємося на Ваше пропозиція. З Вашими родителями жили ми довгий час в сердечній згоді та й Вас самих знаємо не від нині як чесну, повну такту людину, тому й тішить нас, що віддаємо свою доньку в гарні руки. В цілі обговорення цієї справи докладніше Ви будете ласкаві загостити до нас сьогодні вечером.

При цій нагоді складаємо Вам
наші найгорячіші бажання

Н. Н.

Поважана Пані!

Від хвили, як пізнав я Вас, небогато часу минуло, а однак, коли не бачу Вас через так короткий час, здається мені, що сонце темніше світить, що цвіти менше гарні — а те все тому, що на моїм небі зійшло сонце ясніше і збудило до життя ростинок, що засіяна Вашою ручкою в моїм серцю — зацвила і видала цвіт чудової краси і запаху. Цей цвіт має свою назву, ціл-

ком окрему, зветься: цвітом щирої любови.

Тому, що плекання цвітів належить до улюблених занять жінчини, тому я, залюблений звертаюся до Вас з проханням, чи не схотілиб Ви зайняти місця огородника і плекати цвітку, що вироста під впливом сердечного чувства, а спільним старанням доведемо його до правдивого розцвіту.

Як одержу ласкавий дозвіл, тоді відважуся до Пов. Родичів, щоб затвердили моє прохання, щоб міг я бувати в Вашому домі та щоб покохав Цю, що про неї у снах я мріяв, полюбив цілим серцем мого ества.

Іван.

Відповідь.

Лист Ваш одержала, котрий по части втішив мене, тому що памятаєте о мені. Що до сонця, котре темніше світить у Вашій уяві, то я не згоджуюсь з Вами, бо здається мені, що від хвилі, як пізнала я.... одну особу, сонечко ясніше світить, а мені через це відрадніше на душі. Що до заняття місця як огородника в серцю одної особи, то мушу Вам сказати, що і в моєму серці можна дістати таку саму посаду. Услівя

трохи тяжкі, тому що ростинка між-
ненька собі і поводи розвивається, отже
потребує спільного плекання.

Блищі услівя обговоримо на місци,
коли порозуміємося з Родичами, а по-
кищо здоровлю щиресенько

зичлива Галя Н.

Р. С. Просимо навідатись до нас
в неділю, о скільки матимете час, в го-
дині 3-тій по полудни.

Поважана Пані!

Чи мігби я просити, щоб визначили
Ви мені час і місце, щоби там звіритись
Вам зі своєї щирої симпатії. Не маю
доказів взаємної симпатії з Вашої сто-
рони, а також не можу навідатись до
дому Ваших Родичів, щоби дозволили
мені відвідувати Вас, Вас ближе пізнати.

Очікую прихильної відповіді
з правдивим поважанням

Іван Г.

Відповідь.

Поважаний Пане!

Ваш лист я одержала, а здивував
він мене чимало. Я не сподівалася, що-
би своєю особою могла я звернути чию-

небудь увагу. Я чула про Вас багато доброго і на скільки час мені дозволить, старатисьму піти на прохід з моєю товаришкою. Будемо проходжуватись по леваді за містом.

Так отже до побачення в неділю по полудни в 4-тій годині.

зичлива
Марійка Я.

Поважана Пані!

Даром чекав я три години на місці, що Ви мені вказали. Не знаю, чи був це лиш жарт, чи може задумали Ви випробувати мою терпеливість. На жарт я не заслужив, а за терпеливість належиться мені нагорода з Ваших ручок. Небо змилося наді мною, бо дощеві слези стали падати на мене, що даром я чекав.

Прошу ласкаво вияснити мені цю справу.

Іван Г.

Дорогий Пане!

Прошу дарувати мені, що устроїла я Вам прикру несподіванку. Не думала я ні жартувати ні пробувати Вашої

Буду просити відтак Всевишнього, щоби я була для Вас тим, чим Ви жадаєте мене мати.

З глибоким поважанням
Юлія Л.

Лист парубка до дівчини.

Дорога Меляню!

Мушу до Тебе, серденько, написати, Сама Ти знаєш, що жиємо ми собі по доброму від довшого часу. Знаємо себе добре обоє. Я Тобі скажу отверто, що припала мені найбільше зі всіх дівчат. Чи Ти знаєш, що я хочу Тобі сказати? Хочу до Тебе післати сватів. Наші родичі живуть від давна в згоді, а мої вже згодилися, щоб я Тебе посватав. Тепер я хочу знати, моя Дорогенька, чи Ти і Твої родичі згодяться на мою женячку. Знаєш, Дорогенька, я трохи побоююся, що Ти мене схочеш, не любиш. Якби Ти знала, Олесю, що в моїм серці діється, Ти відразу згодиласяби вийти за мене, полюбила мене. Ах, як хотівби я бачити, Олесю, Тебе своєю! Чекаю нетерпеливо, що Ти на мій лист скажеш. Здоровенька будь покищо чорнобрива!

Твій аж до смерти
Михайло.

Відповідь.

Дорогий Михасю!

Твій лист дуже мене втішив, бо він дав мені відповідь на те, про що я вже давно тільки мріяла. Я люблю Тебе, Михасю, вже від давна. Але я не могла якось признатися перед Тобою, що Тебе люблю. Аж Твій лист додав мені охоти.

Люблю Тебе, мій соколе, і тільки жду на хвилю, котра нас злучить на віки.

Твоя Меляся Н.

Лист ремісника.

Дорога Панно Маріє!

Прошу дарувати мені, коли пишу цілком просто про те, що думаю, а не гарними, вишуканими словами. Я собі простий чоловік, ремісник, який не має часу на те, аби ломити собі голову над тим, якби то дуже гарно написати листа. Тому я без усяких натяків хочу сказати просто й отверто, що я Вас дуже люблю і хотівби як чесний ремісник, злучити своє життя з Вашим. Кілька літ блукав я по різних містах, бачив не одну гарну панну, але жадна з них не

подобалася мені так дуже, як Ви. Ваша працьовитість, ощадність і скромність, це неоцінені скарби для мене.

Не буду багато про це говорити, бо Ви й так добре мене знаєте. Думаю, що я не маю злого серця, що Вам буде добре зі мною жити. Коли не маєте нічого проти мене, так я віддаю Вам у Вашу власть моє серце, яке тільки Вам одним беться.

Як знаєте, моє ремесло не йде мені зле, а коли що мені брак у моїм господарстві, так це певно жінки.

Коли відпишете мені прихильно, то поговоримо пізніше о нашій справі більше. Покищо я кланяюсь Вам низько.

Ваш Микола С.

Прихильна відповідь.

Дорогий Пане!

Я дуже вдячна Вам за Ваш лист і за Вашу щирість і отвертість. Я так само хочу бути щира з Вами й тому скажу Вам отверто, що я Вас також люблю і високо Вас ціную.

Я порадила в цій справі своєї матери, а вона нічого не має проти нашої злуки, бо знає Вас як чесного, пра-

вого чоловіка. Пристаю отже на Вашу пропозицію і радо стану Вашою женою. Буду старатися допомагати Вам по своїм силам у Вашому ремеслі та господарстві. Вмію бути ощадною, бо я також донька ремісника.

Ваша на віки
Марія К.

Лист вдівця.

Дорога Пані!

Ваші визначні чесноти, Ваше гарне серце й чиста душа звернули мою увагу на Вас і зродили в мені бажання завітати з Вами блище.

Чи не моглиб Ви рішитися, поділитися зі мною радість і горе та заступити мені покійну дружину, а моїй дитині матір?

Я вже в тім віці, де людина поважно застановлюється над кождим своїм кроком, тому прошу моє предложення уважати за цілком серйозне. Я бажаю мати вірну та тиху жену, добру господиню, а для моєї дитини люблячу матір. Зі своєї сторони жертвую свою любов і запевнене гарне життя.

Коли Ви не маєте нічого проти цього, щоби стати жінкою вдівця і матірю моєї дитини, так будьте ласкаві відписати мені кілька стрічок.

Здоровлю сердечно
Тарас Т.

Лист до матери з просьбою о руку дочки.

Ласкава Добродійко!

Пишу цей лист в надії, що простите мені мою смілість. Справа, яку тут порушую, є для мене першорядної ваги.

В часі відвідин у Панства Н. Н. пізнав я Вашу дочку, панну Оксану. Вже першим своїм поглядом викликала вона на мене таке вражіння, що я його не в силі описати словами. Перебуваючи довший час у Панства Н. Н., мав я нагоду пізнати панну Оксану блище. І чим більше зближався я до до панни Оксани, тим сильніші чувства збуджувалися у мене. Я не счувся, як полюбив її горячою любовю.

Я признався їй до своєї любови і хоч не дістав рішучої відповіді від неї, так я певний, що панна Оксана хоче дати головне слово Вам, Пані Добродійко!

Не думаю, щоби П. Добродійка уважали мене негідним Вашої доньки. Характер мій, думаю, трохи Вам знакомий, так що я не потребую про себе Вам писати. Маєткові мої відносини є в цілком доброму стані. Невдовзі думаю отворити свою власну торгівлю і тому добра та щира порадиця та помічниця потрібніша мені тепер, як колинебудь иншим часом.

Прирікаю Вам, Пані Добродійко, що старатисьму бути найліпшим зятем і мужем. Надіючись на прихильну відповідь,

цілую руці

Борис Т.

Відповідь матери.

Вповажаний Пане!

Ви добре зробили, що зі своїм листом віднеслися на мою адресу, як матери, що одинока може розпоряджати рукою своєї доньки. Дякую Вам за честь, яку Ви зробили нам, заявляючи свою готовість прилучитися до нашої родини. На жаль одначе я не можу вволити Вашій просьбі, а то з тої при-

чини, що моя донька ще за молода, щоби могла входити в супружу звязь.

Маю надію, що тих кілька слів не візьмете за зле.

З належитим поважанням

А. Н.

Лист вояка до дівчини.

Дорога Марійко!

Минув той час, коли я міг бачити Тебе, з Тобою розмавляти. Я знов серед моїх воєнних товаришів. Не хочу вірити і здається мені безнастанно, що я ще в дома, гляджу у Твої чудові очі, я все ще чую, що я близько Тебе. А тимчасом так не є. Я знов далеко від Тебе, Дороженька моя, знов серед брязкоту оружжя обертаюся і надії мати не можу, що скоро Тебе побачу. Якби ти знала, Марієчко, як я тебе люблю, як відчуваю тепер брак Тебе і яка пустка кругом мене. Я щойно приїхав з дому, а вже числю і рахую, коли то вдруге доведеться мені побачити Тебе і своїх. Я колиб міг, пташкою злинувби до Вас, та ба, крил в мене немає. Покищо мушу потішати себе споминами, переживаю це, що вже раз пережив,

З тих далеких сторін можу Тобі лиш
щиресеньке поздоровлення післати, —
в думках Тебе лиш голубити.

Твій на віки
Антін К.

Відповідь дівчини.

Мій голубе сизокрилий!

Твій лист побільшив ще душе мій
жаль за Тобою. Якої потіхи можу я То-
бі уділити, коли серце безмірна туга
і жура залягає, я не менше білим світом
нуджу, як Ти мій Дорогенький. Як
Тебе бачила, нічого собі більше не
бажала, як вічно бути при Тобі. Тепер
все минулося, ніхто мене не розважить,
ніхто не потішить. — Здоровлю Тебе
щиресенько

Твоя Марійка.

Дорогенькі!

Я полюбив Вас горячо, пристрасно
від першої хвилі, як пізнав Вас. Чи на
яві чи у сні Ваша постать неустанно
стоїть переді мною; виджу Вас всюди,
всюди! Як студент дрожу на спомин тої
хвилі, коли зможу Вас побачити. А коли
Ви мені так не сприяли, колиби Ваше
серце показалося занятим, не вільним,

що тоді? О! сто раз лучше, хай судьба моя вже раз рішиться. Що має статися, хай станеться чим скорше. Така непевність дальше то мука. Ця нова мука страшна, переходить всякі тортури пекельні. Скажіть, скажіть, Найдорощі, чи можу числити на Вашу взаїмну любов, чи Ви рішилисяби бути моєю раз на все. Знайте, що життя без Вас, то страшна пустиня життєва, що не має для мене найменшого чару. Тільки Ви можете мені це життя осолодити. Ще раз прошу на всі святощі о прихильну відповідь.

З правдивим поважанням

Василь Р.

III.

ЛИСТИ ЗАЛЮБЛЕНИХ І СУДЖЕНИХ.

Дорогенький мій Андрійку!

Від хвилі, як Ти поїхав, пливе мені час дуже поволи, немовби мав тяжкі кайдани, душа моя часто переповнена сумом і журбою. Бо коли подумаю на віддаль, що нас ділить, мої очі повні сліз. Не можу виразитися, як щиро Тебе люблю! Моеї любови до Тебе не зменшить ні час, ні відносини, навіть, колиб Твоя неприсутність мала тревати цілими роками, все остануть вірною Тобі в горячій любови тільки до Тебе.

Твої цінні листи зробили мені велику приемність. Не перестаю їх відчитувати й досі, а місця, що Твою любов справджують, цілую з цілого серця.

Дорогенький, зроби мені часто цю приемність! Говори мені часто про Твою любов і її стійність, даруй серцю моєму втіху, серцю бідолашному, що

переповнене горем. Хай Всевишній сте-
реже Тебе в Твоім житті від всякого
нещастя і задержить Тебе при здо-
ровлю; що дня молюся за Тебе до неба
о лучшу будучність для Тебе.

Очікую Тебе з тугою

А. Т.

Моя люба, дорога Лесю!

По довгій нудній подорожі дістався
я якось щасливо на моє нове місце по-
буту. Першою моєю гадкою та першим
завданням було написати лист до Тебе,
моя Дорога, сказати Тобі, як сумно, ох,
невимовно сумно чути себе далеко від
любої постати, яка для мене є дороща
над усе в світі, яка є для мене всім!
Здавалось мені, що моє серце пукне
з журби та туги за Тобою! Напиши мені
кілька слів, Мила, розрадь мене своїми
щирими речами, бо Ти одинока моя
розрада в чужому краю.

Коли я сиджу самотний у вечірно-
му сумраці, думаю тільки про Тебе, Го-
лубко і здається мені, що Ти недалеко
від мене. Ох! як тоді радісно мені на
серці! Хотівби забути на все в світі,
тільки цілувати Твої ангельські очі.
Я все з Тобою в думках розмовляю.

І це підтримує мене в моїй самоті, додає мені надії, що наша розлука триватиме тільки короткий час, а там...!

Напиши мені зараз довгий лист; я числю години, доки його не одержу.

Цілую Твої очі
Мирон.

Відповідь.

Милий мій!

Яку радість приніс мені Твій листочок! Як любо-гарно було мені його читати! Яка пустка без Тебе, мій милий, довкола мене! Ні з ким поговорити, ні з ким порадуватись! Ніде я не можу найти радості без Тебе, тай навіть родичі не видаються для мене такими, як були колись. Вони знають, що Ти для мене все, Ти моя радість й моє горе, Ти для мене сонце ясне!

Тужу день і ніч за Тобою. Числю дні і ночі, години й хвили до цього щасливого дня, коли побачу Тебе назад, мій соколе! Ох, як хотілосьби мені приспішити той день, годину!

Вертай, мій голубе, вертай скоріш!

Цілую Тебе сердечно
Твоя Лєся.

Дороженька Люсю!

Я Твій на віки і ніхто не поважить-ся мені Тебе відібрати. Хочби будучність мала принести з собою щастя або нещастя, я на все остану Тобі вірним, хочби перешкоди всякого рода лягли нам каменем — хочу бути Тобі вірним! Для Тебе тільки живе моє серце і любов моя ніколи не погасне! Свято Тобі це присягаю і перед Цим, що від Нього опіки й помочи надіємося. Щонебудь станеться, я ніколи в моїй рішучості не завагаюся; скорше не спочину, аж впроваджу Тебе до мого дому як свою подругу, на це Тобі свято присягаю. О одну річ тільки побоююся, а саме, щоби Тебе не втратити. Одначе я вірю сильно запевненням Твого серця, бо в Тебе немає ні крихіточки облуди, серце Твоє чисте мов криштал. Не переймайся над міру горем і згадуй часто того, що Тебе вірно кохає.

Стефан Л.

Лист милої, що тужить за милим.

Дорогий мій Соколе!

Вже так давно не маю ні одної вісточки від Тебе. Серце моє терпить великі муки. Ах, яка страшна ця непевність! Що за причина, милий, що не пишеш листів до мене? Чи Ти хорий,

чи забув про мене, чи... може покохав
іншу?

Ти жорстокий, дуже жорстокий, коли виставляєш мене на муки непевності. Тобі може байдуже там, а тут сидить і воркує голубка, що не має голуба. Озовись, мій милий, хай знаю, що ще не забув про мене. Ах, коби Ти знав, скільки я сліз проллю, скільки я ночий виплачу! Чому ж я так горячо Тебе кохаю? Чому Ти завсіди мені перед очима?

Вчора я вийшла на часочок проходиться. Вечоріло вже. Сонце сідало спочивати і пращало своїм останнім поцілуєм стомлену гамором дня землю. Думаючи заєдно о Тобі, зайшла я над річку, в те місце, де беріг завітчаний свіжими незабудьками. Серце защемліло мені з болю на вид цих цвітів, що є знамям щирої, незмінної любови.

Я зірвала китицю із цих цвіточок і принесла її домів. Посилаю Тобі одну цвітку на спомин. Хай вона говорить Тобі: Не забувай о тій, що горячо Тебе кохає і тужить за Тобою!

А тепер будь здоров, мій соколе ясний, тільки не забудь зараз написати листа, щоби Твоя мила не терпіла дальше мук непевності.

Твоя на віки
Оксана.

Лист прощання.

Дорога Софійко!

Надійшла та клята година, коли я змушений покинути рідне місто та попрощатися з Тобою. Завтра рано — вранці вирушаю у далеку дорогу. Я вже попрощався з Тобою, але чую потребу написати Тобі ще кілька слів на спомин і заявити Тобі сзюю горячу любов. Моєї любови ніщо не заглушить. Куди я тільки не ходжу, всюди бачу тільки Твій образ, Твої голубі очі, глибокі як море. І де тільки буду, думатиму тільки про Тебе, моя Софійко!

Люба моя! Предмете моїх мрій! Не забувай про мене, бо чим бувби я без Твоєї любови? На саму згадку про це огортає мене розпука. Але пощо сумувати, коли моя Софійка любить мене щиро й любитиме все, на віки.

Як тільки приїду на місце, напишу Тобі зараз листа, а тепер прощаю Тебе

Твій вірний

Левко А.

Дорогий мій!

Не чуюся в силі описати моєї радості, коли принесено мені лист, а в ньо-

му прегарний перстень. Спершу я поцілувала його й притиснула де серця, а відтак наложила на палець. Не можу натішитись ним, не длятого, що такий прегарний, але що це памятка від Тебе. Знаю, що Ти тяжко працював, від уст однимав собі, щоби зробити мені таку приємну несподіванку.

Дякую Тобі, мій милий, за щирю память і добре серце. Я не можу віддячитись Тобі, бож не можу кохати Тебе більше, як тепер кохаю, а иншого способу, як Тобі віддячитись, не знаю.

Показувала Твій подарунок родителям, сестрам і кривним. Всі хвалять і желяють мені, що маю такого Судженого.

Тепер прощаю Тебе, мій милий. Дякую ще раз і запевнюю Тебе про свою горячу любов до Тебе.

Твоя на все
Марія.

Суджена посилає свою фотографію.

Дорогий мій Скарбе!

Не знаєш, яку велику радість вчинив Ти мені цим, що післав свою фотографію. Вона така гарна.. і цілком, цілком подібна. Оправлю її в гарні рами

й завішу в своїй кімнаті. Це буде найкраща, найдорожа окраса в ній. Коли подивлюся на Твою фотографію, буде мені здаватись, що дивлюся на Тебе самого. В останнім листі Ти просив мене, щоби я прислала Тобі також мою фотографію. Ця Твоя просьба втішила мене немало, бо виджу, що я для Тебе така дорога, як була. Щоби сповнити Твоє бажання, пішла я вчора з моєю товаришкою Одаркою до фотографа. Він зняв мою фотографію і знімка випала чудово. Хай цей мій образ пригадає Тобі завсіди на Твою Анну, що надмірно Тебе кохає.

Кінчу вже, бо маю дуже пильну роботу. Впрочім Ти дістав від мене недавно широкий лист.

Цілую Тебе

Анна.

Лист на імянини судженого.

Дорогий Василечку!

Як сумно мені, що не можу бути при Тобі в день Твоїх імянин. Потішає мене тільки одна думка, що незабаром Ти будеш при мені на віки. І це не буде вже мрія, а солодка дійсність.

І та додає мені сили зносити з тихим спокоєм Твою неприємність.

Прийми мої щирі побажання з нагоди Твоїх імянин. Хай життя буде для Тебе гарним, побідним походом, побідною боротьбою. Прийми й мою стяжечку, як знак моєї щирої любови. Не горди нею; а я старатисьму післати тобі шось багато кращого на Твої імянини за рік і поздоровити Тебе сердечним поцілуєм. Тоді будемо ми вже разом в одному домі. Тоді вже не суджена, але дорога Твоя дружина складатиме Тобі свої горячі желання.

А тепер тисячі поцілуїв прийми
від Твоєї будучої дружини
Люби М.

Відповідь судженої.

Дорогий Богдане!

Багато желань одержала я сьогодні. Мої родителі, кривні і знакомі склали мені свої горячі побажання, але признаюсь Тобі: Твій лист зробив мені найбільшу радість. Я чую себе такою щасливою, що не в силі навіть висказати цього словами. Кілька разів вже читала я Твого листа й ніяк не мо-

жу начитатись. Дарунки Твої дуже гарні, головню брошка з серцем пробитим наскрізь стрілою.

Та не такі гарні подарунки, як слова, що Ти пишеш мені при нагоді посилки тих висказів любови. Як глибоко-щиро вражають мене Твої слова, якими Ти запевнюєш свою любов. Як ніжно торкаються вони мого серця. Яке горяче чувство взаємної любови виблискують вони в мені!

Хай тих кілька слів відповіді запевнить Тебе в моїй незмірній любови до Тебе.

Ждучи нетерпеливо на той час, що злучить нас на віки, остаю Твоїм вірним другом.

Дарина.

Суджений зриває любовну звязь.

Вповажана Пані!

Від якогось часу запримітив я, що Ви для мене цілком холодні. Нераз здавалось мені, що Ви розмовляли зі мною тільки якби з примусу, поволи цідили слова та були цілком розсіяні. Цілком инакше заховувались Ви в присутности та в товаристві Володимира. Тоді якийсь

запал оживляв Ваше лице, а розмова пліла гладко. Видно, Ви чули себе щасливою. Це спостереження боліло мене дуже, однак я мовчав. Але вчора побачив я Вас на проході з ним; Ви йшли з ним рука об руку, задивлені в себе. Я набрав переконання, що Ви не можете бути зі мною щасливі. Тому постановив я зірвати нашу звязь. Роблю це тим більше, бо я запримітив, що Ви, як і більша частина сучасних панночок, любите сроїтися понадто, а домашнє господарство не має для Вас найменшої вартости.

Желаю Вам щастя в Вашій новій звязи.

Остаю з глибоким поважанням

Никола К.

Лист до судженої перед вінчанням

Дорога моя!

Як почуваш себе, моя Найдороща? Я числю нетерпеливо дні і години, що ділять нас від вінчання. З якою радістю очікую тої хвилі, коли Ти, мій Скарбе, будеш моєю на віки. Тих кілька днів до вінчання здаються мені вічністю. Потішаю себе думкою, що вони скоро минуть і незабаром Ти, моя зірко,

будеш царити в моїм домі. Будь певна, що я цілком свідомий тих обовязків, які накладає на мене будуче супружжя. Буду для Тебе найщирішим товаришем життя. Буду усувати терня і каміння, яке ростиме на нашій дорозі і все старатись буду зробити Тобі приємними всі хвили життя. Гарні Твої очі очарували мене від першого Твого погляду. Будь певна, що від хвили нашої вінчання Ти будеш одинокою істотою, про яку буду думати.

О, як близькі дні нашого солодкого щастя!

Як гарно буде тоді, коли ми зажиємо своїм життям, далеко від чужих поглядів, які вже не закаламутьять нам нашої радості.

Прийми, моя Найдороща, заяви моєї правдивої любови.

Твій на віки
Василь.

ВІРШІ,

які надаються як наголовки любовних
листів або їх закінчення.

В чарах кохання мое дівування
Хочу я вільно як пташка прожить:
Вільне кохання і вільне обрання,
Серденьку воля, як хоче любить.
Шкода й розмови: святої любови
Силою в серце не можна вложить:
Поки шовкові чорнітимуть брови,
Дайте бо жить мені, дайте бо жить!

Прощання.

Прощай, моя люба! прощай, моя мила!
Подай мені руку свою,
Приймиж ти голубко моя сизокрила,
Останню спевідь мою!

Мандрую, кохана, в непевну дорогу,
В тяжку невідому путь:
Судилось здобути мені перемогу,
Чи раною смертю заснуть?

Жилиж поривання й надії палкїї
 У нас, моя вірна, в обох.
 Ми щирюю віру і думи святїї
 З тобою кохали у-двох.

Прощай! Хай очий твоїх ясне сіяння
 Просвітить непевнуо путь!
 Хай любї стискання руки й цілування
 Не жаль, а одвагу дають!

* * *

Коли твое серце любить перестане
 І зрадою тяжко укрите нараз,
 На нього ти, брате, жаліючись рано
 Не думай, що й світ вже любови погас.

Бо ще та цілюща любов не згасла,
 І поки світ сонця не згасне вона;
 Тобі-ж її щирої знать не впадалось.
 А вік іздавалась без неї мана.

* * *

Як почувеш часом край свого вікна,
 Що щось плаче і хлипає важко,
 Не трівожся зовсім не збавляй собі сна,
 Не дивися в той бік, моя пташко!

Це не є сирота, що без мати блука,
 Не голодний жебрак, моя зірко;
 Це розпука моя, невтишима тоска,
 Це любов моя плаче так гірко.

*

Зелений, зелений явір,
 Ще зеленіша нива;
 Ой між усіма дівчатоньками
 Ти одна мені мила.

Червона рожа, червона рожа,
 Над усі цвіти гожа;
 Не бачу рожі, не бачу рожі,
 Лиш товї очка гожі.

Золоті зорі в небеснім морі
 Моргають серед ночі,
 Та над всі зорі в низу і горі
 Твої чорнії очі.

* * *

На небі ніч і всюди ніч чорніє,
 І місяць десь в далекім небі спить...
 Чого-ж квилить душа і серце мліє?
 І ніч мовчить і все кругом мовчить.

* * *

Повій, вітре, на Україну,
 Де покинув я дівчину,
 Де покинув чорні очі...
 Повій, вітре, з полуночі.

* * *

Згадай мене, мила, ранньою весною,
 Як завяне цвітка в тебе під ногою

І засохне до весни,
Тоді мене, мила спомяни!

Згадай мене, мила, як пташка забеться,
В залізную клітку сама розібеться
І загине без вини —
Тоді мене, мила, спомяни!

Згадай мене, мила, в тяжкую пригоду,
Як твоя обручка звалиться на воду
І не вийде з глибини —
Тоді мене, мила, спомяни!

* * *

Ти не моя, дівчино дорогая,
І не мені краса твоя:
Віщує думонька смутная,
Що ти, дівчино, не моя!

* * *

Прощай, моя ти люба, мила!
Не довго, то й піду я в сховище святе;
Рік - два мине, моя німа могила
Травою густо заросте.

Могила тая буде в полі,
Над нею в осени орючи пройде плуг;
Колись зростуть там гарні дві тополі,
А потім може й цілий луг.

* * *

Тепер аж догадалась ти,
 Що я для тебе жив
 На світі цім, тебе одну
 Вірненько лиш любив.
 Що з того, що мені тепер
 Рум'яні ті уста
 Говорять: »Любий хлопче мій!« —
 Не та пора, не та!

* * *

Любов, дівчино, це гарна цвітка,
 Що в людськiм серці пишаєсь,
 Та її краску годі вгадати,
 Бо вона часто міняєсь.

* * *

Як з тобою ми пізнались,
 Всі нам зорі усміхались;
 Як рядком сиділи щасно,
 Всі цвили садочки рясно;
 А як вперш поцілувались,
 Соловейки заливались,
 Тай у всіх людей взагалі
 Очі радістю засяли.

А як час настав розстання,
 Лист пожовк і впав за — рання;
 Над садочком онімілим
 Звис мороз жупаном білим;
 Наче звірі хижі люди
 Стали кидатись на груди;

Тай мене зривала злоба
Усім очі видрать з лоба.

* * *

Поклін тобі, моя зівяла цвітко,
Моя розкішна, невідступна мріє,
Останній цей поклін!
Хоч у життю стрічав тебе я рідко,
Та вже мені той спогад серце гріє,
Хоч як болючий він.

І нині, хоч нас ділять доли й гори,
Коли на душу ляжуть злії змори,
Тебе шука душа,
І до твоєї груди припадає,
У стіп твоїх весь тягар скидає,
І голос твій весь плач її втиша.

І як коли у сні тебе побачу,
То бачиться, всю злість і гіркість трачу,
І викидаю мов гадючий звій;
Весь день мов щось святе в душі лелію,
Хоч не любов, не віру, не надію,
А чистий, ясний образ твій.

* * *

Не співай по весні
Соловейку, мені,
Сидячи у бузку на тичині,
Про щасливі дні,

Що мов наче у сні
Задля мене минулися нині.

Не багато щось їх
Днів щасливих отсих
На своєму віку я зазнаю;
І загра гіркий сміх
На устах враз моїх,
Як коли я ті дні нагадаю.

* * *

Вона співа — і серця поривання
У згуки ті вона перелива;
Горять вогнем безмірного кохання
Її пісень пекучії слова.

* * *

Так мені, дівчино, нині ніяково,
Мовби умерти я мав;
Жити, чи вмерти вже стало однаково,
Хоч я життя не зазнав.

Засватаній дівчині.

Ти сумуєш, кохана дівчино,
Що тебе до вінця поведуть,
Що тоді вже віночка ніколи
На головку тобі не дадуть;
Що у шовкову косу розкішную
Ти вже стрічок не будеш влітати,

Що в таночках з подругами любими
Вже не будеш веснянок співать?
Не сумуй ти про це, чорнобривая,
І видочка свого не тумань,
А очицями любо та весело
Ти на власную долю поглянь.
Буде в тебе хатина веселая,
В ній дружина нового життя,
І мов цвітка хорошая, пишная
Усміхнеться до тебе дитя.
З губенят його слово нечуване,
Слово перше до тебе злетить,
Привита воно душу тепленько
І серденько твоє оновить.
Стрепенеться воно, мов та рибонька,
Твій видочок як мак розцвіте...
А якеж твоє слово нечуване?
»Мамо!« слово те перше святе.
Не сумуй-же, кохана дівчино,
Не тумань і видочка свого!
Тебе кличе життя невмируще,
Щоб продовжити далі його.

* * *

Я кожду радість життя збирала
Так жадно,
Цвітку по цвітці, аж до листочка
Одного,
І в серці крила, як скарб здобутий
Ощадно,

Ах, як-же мало в серці лишилось
І з нього!

Стоїть для рожі руки о терня
Зранити,
І пити гіркість за кроплю щастя
До смерти,
А повне серце о скелю долі
Розбити,
І для любови в сльозах і крові
Умерти.

* * *

Не стою я під липою в вечері на дворі,
Не слухаю, як з місяцем балакають зорі;
Не дивлюся, як сонечко в ранці виринає
І хвилею золотою ниву підливає;
Не ходжу я над річкою по темній діброві,
Не слухаю соловейка і людської мови.
Мене лихо пригнітло, мені сумно всюди,
Мене доля одцуралась, одцурались люди,
Мене місяць не витає і сонце не гріє,
Мое серце покинула віра і надія.

* * *

Якби я знав її душі пустоту,
То віри в неї я-б не няв;
За пестощі я-б не продав чесноту,
Якби я знав! Якби я знав!

* * *

Душа моя плаче, душа моя рветься,
 Та сльози не ринуть потоком буйним.
 Мені до очей не доходять ті сльози,
 Бо сушить їх туга вогнем запальним.

*

Ти не мій! Розлучив нас далекий твій край,
 І вродлива чужинка забрала!
 Ти нам може знайшов незаказаний рай,
 Яж без тебе мов цвітка зівяла.

* * *

Якби мої думи німії
 Та піснею стали без слова,
 Вони-б тобі більше сказали,
 Ніж вся моя довга розмова.

* * *

Все на світі тім — хвилиanne,
 І довічного нема.
 Швидко серце твоє вільне
 Візьме кригою зима.

* * *

Я боюся тобі розказать про любов,
 Бо вітер, почувши, здається,
 Злякається дуже страшних моїх слів
 І бурею геть понесеться.

Я боюся тобі розказать про любов,
Бо море те може почує.
І дуже злякавшись підніметься знов.
І в хвилях страшних забушує.

Я боюся тобі розказать про любов,
Боюся тебе налякати.
Боюсь, що почувши загра в тобі кров —
Боюсь твое серце порвати.

ЯК ПОВОДИТИСЬ В КОХАННЮ.

Кожний чоловік мусить раз на свій вік, як то кажуть, »любитися«, або принайменше відчувати симпатії троха до другої особи. У кожного старшого вже чоловіка остається милий спомин першої любови, а бувають і такі, що вміють кохати молодечою першою любовю аж до смерти. Не брак одначе і таких людей, що вміють і по сто разів любитися. Це вже очевидно любов не правдива, поверховна тільки, бажання ужити світа, заспокоїти свою амбіцію, коли не забаганки то-що. Нам ходить очевидно о виказання, як треба поводитись в правдивому коханні, як найлегше дійти до ціли своїх мрій. А колиб хто не хотів правдиво кохатися, а лиш так тільки: любитися, пожартувати, нехай шукає в книжечці дій, чого йому треба, може знайде.

Любляться звичайно люди ті, що знають себе взаємно. Та бувають і такі мрійливі і похопливі одиниці, що залюблюються в особах знаних їм тільки

з оповідання то-що. Коли хочемо з якоюсь особою пізнатися, то треба дати їй це до зрозуміння чи то устно, чи листом. Найлучше зблизитися до когось через другу особу нам знаому, найрадше на заставі, зібранні і т. п.

Не можна ніяк накидувати своєї особи другій, що не бажає собі нас пізнати. Коли вона дала нам до зрозуміння, що ми для неї байдужі або й осоружні, то повинні ми або цілковито зречися познакомлення або придумати якийсь інший спосіб, щоби послужив нам до цієї цілі. Треба пам'ятати нам, що значна частина людей звертає увагу передовсім на зверхній вигляд чоловіка та його мову, рухи, зір, усміх і т. п., а потім щойно старається пізнати, «що в ній сидить», щобто пізнати нашу душу.

Коли зміркуємо, що жінчина приміром нам прихильна, представмо себе. Робиться це так: Лівою рукою здійснюється капелюх, чи шапку, так як це робиться при уклоні до почитання. При цьому треба сказати: «Позвольте пані представитись». Жінчина повинна на уклон відповісти делікатним кивненням голови та веселою усмішкою і подати свою праву руку мушціні до почитання. При цьому повинна сказати: «Дуже мені приємно пізнати Вас».

Коли нав'язуємо вже з дорогою нам особою любовні зносини, треба нам пізнати її характер. Дуже часто буває так, що полюбляться дві особи цілком противних характерів, а то й поберуться. Одно другому старається як найбільше приподобатися і закриває лихі сторони свого характеру. В такому случаю приходить звичайно незабаром по вінчанні, що так скажу, до супружжї «катастрофи». У жінки-ангела виростуть нечаяно ріжки і чортяка готовий. Так само мається річ і з мущиною, що тільки чигав на жіночине віно і прокидався любим-дороженьким. Тоді вилазить шило з мішка: він пе, тратить гроші, а то й жінку побиває.

Люди є різних вдач: одні палкі, другі спокійні, одні шорсткі і брусаваті, другі ніжні і делікатні, одні зі слабою волею, скоро знеохочуються до всього, другі сильної волі і повні надій на успіхи, одні чесні і моральні, другі підлі і неморальні, одні згідливі, другі сварливі і т. д. З тої ріжнородности вдач виходить трудність пізнання душі. Тому то заки дасьте волю своєму сердцю, старайтесь пізнати особу, а після пізнання впускайте в святиню своєї душі кохання, той вогонь, що повинен до смерти жевріти на жертвеннику.

Коли вже знаємо бодай здебільша душу особи, з якою хотіли навязати любовні відносини, то можна дати волю своєму чуттю.

Кохання повстає звичайно тому, що всю увагу звертаємо на одну особу і в ній бачимо те, за чим тужно бється наше молоде серце. На викликання кохання впливають різні вражіння. От, бачимо гарну особу, це приємно нас вражає; біля цього вражіння групується багато приємних виображінь, які родять бажання любоватись тою особою, щоби почувати себе приємно.

Після цього приходить почуття привязання, яке існує також між особами того самого пола, але котре має найвище напруження в закоханих. Бувати зі собою як найчастіше і як найдовше це бажання залюблених.

В закоханих повстає почуття обожання, пошани, яке опісля викликує почуття привязання. Коли чоловік бачить, що особа, котру він сам обожає, вищує його понад всіх, він відчуває тоді свою гідність.

Факт здобуття великого привязання якоїсь особи і запановання над нею є доказом сили і нищоти і творить почуття посідання. Почуття любови дає нам велику свободу ділання, а це тому,

що в закоханих є прискішене круження крові, чого доказом є веселість і усмішки. У відношенні з другими людьми мусимо бути в наших діланнях все повздержливі; кождий має свої таємниці, до яких посторонньому не вільно заглянути, кождий має свої питомі святости, які скриває на дні душі. В закоханих всі перегороди нищатья. Особа иншого чоловіка є віддана до нашого розпорядження. Маємо на це докази. Закохані жертвують одно другому все, що мають найсвятішого, навіть своє життя. Через те є зрозумілим, що женщина годиться на смерть з руки коханого, якщо не можна з ним повінчатись.

Виявлення кохання, це вже тільки форма. І він і вона знають, що любляться взаїмно, а все таки до звірення прийти якось тяжко. Щоби панні освідчитися, треба вибрати відповідну пору і місце. Найрадше можна це вчинити на самоті, не похапцем. Визнання повинно бути націховане щирістю і отвертістю. А женщина не повинна бути при освідчинах розсіяною, найлучше при освідчинах глядіти мущині в очі, бо тоді можна все вичитати з очий: чи правду він говорить, чи ні, а і йому

легше стає на душі і миліше, коли бачить, що його люба слухає. Коли кохання обох любчиків правдиве, вони чують себе мов в небі, на своїй дорозі життєвій не бачуть вони, чи не хочуть бачити ніяких перешкод, бо їх любов правдива.

КНИГАРНЯ А. БАРДАХА

поручає:

Поліщук К.: Жертва, повість	2.—
Найновіший укр. флірт на гарнім картоні	1.—
Геновешю: Святе життя	—70
Китиця желань для молодших і старших	—50
Любовні пісні, коломийки, танці, пісні жовнірські, стрілецькі і т.п.	—70
Любовні листи, як писати?	—70
Лотоцький Л.: Смерть Довбуша	—40
Май К.: Воскресення	—80
Маковей О.: Ревун (сатира з 26 об-разками)	—70
Найновіші Народні пісні	—40
Нові пісні і коломийки	—50
Нові пісні церковні	—50
Рінальдо Рінальдіні: Славний італійський розбійник	—50
Селянський: Яка має бути християнська родина	—70
Селянський Л.: Дещо про штуку	—40
Селянський Л.: Про телефони і телефони	—50
Що говорила пророчна Михальда про велику світову війну	—70
Три сміхи мішки — людям на смішки	—80
Застирець: Оповідання, новелі і гуморески	—70
Партицький: Млин, (драма в 5 д.)	—70
Подліске Господи помилуй (виїмки), пам'ятника	—50
Як ратувати життя людське — опр.	1.—

Книгарня А. БАРДАХА

у Львові, вул. Краківська 1,

поручає:

УКРАЇНСЬКИЙ ФЛІРТ

товариську забаву.

Дуже цікавий збірник прегарних афоризмів, приповідок, що не одному й не одній може послужити до заключення приятних зносин або й любовних з особами другого пола, тому що улегшує виміну гадок. — Серед легкого флірту нераз чоловік поважніє, серце його залягає легенька туга, він рад збагнути душу другої особи і так поволи вяжуться серденька вузлом приятни, любови, привязання і т. п.

— — Ціна цього примірника 1 зол. — —

КНИГАРНЯ І НАКЛАДНЯ
А. Бардаха Львів,
КРАКІВСЬКА 1.

Цим повідомлюю, що вже вийшла
моїм накладом книжка п. 3.

**„Англійський
Самонавчитель“**

практичний підручник для вивчення
англійської мови, з поданням ви-
мови, балачками, листами, читанкою
і словником англійсько-українським, укр.-
англійським і провідник для емігрантів.

Ціна 3 зол.

КНИГАРНЯ А. БАРДАХА

поручає:

Поліщук К.: Жертва, повість	2.—
Найновіший укр. флірт на гарнім картоні	1.—
Геновефю: Святе життя	—70
Китиця желань для молодших і старших	—50
Любовні пісні, коломийки, танці, пісні жовнірські, стрілецькі і т. п.	—70
Любовні листи, як писати?	—70
Лотоцький Л.: Смерть Довбуша	—40
Май К.: Воскресення	—80
Маковей О.: Ревун (сатира з 26 образками)	—70
Найновіші Народні пісні	—40
Нові пісні і коломийки	—50
Нові пісні церковні	—50
Рінальдо Рінальдіні: Славний італійський розбійник	—50
Селянський: Яка має бути християнська родина	—70
Селянський Л.: Дещо про штуку	—40
Селянський Л.: Про телеграфи і телефони	—50
Що говорила пророчна Михальда про велику світову війну	—70
Три сміхи мішки — людям на смішки	—80
Застирець: Оповідання, новелі і гуморески	—70
Партицький: Млин, (драма в 5 д.)	—70
Подліске Господи помилуй (виїмки), пам'ятника	—50
Як ратувати життя людське — опр.	1.—